

1. Spullen loslaten...

Bij uitgeverij Boom in Amsterdam verscheen laatst een opmerkelijk boek. Het heet *Problematische verzamelaars*, en is geschreven door een aantal deskundigen onder redactie van José van Beers en Kees Hoogduin. In het Voorwoord staat dit: 'Iedereen kent wel iemand die meer dan normaal verzamelt. Of misschien bent u zelf wel iemand die moeilijk afscheid kan nemen van spullen.'

Verzamelen kan een leuke hobby zijn. Problematische verzamelaars zijn geen mensen die "leuk" verzamelen. Ze verzamelen spullen in zulke hoeveelheden dat zij eronder bedolven dreigen te worden. Vaak bewaren problematische verzamelaars ook heel veel spullen waarin wij geen waarde zien. Als buitenstaander begrijpen wij dat niet. Waarom zou je jezelf zo tekortdoen ten behoeve van waardelose spullen?

Het gaat hier over mensen die niet kunnen loslaten. En als buitenstaander kun je daar verbaasd over staan. Waarom lukt dat nou toch niet? En toch geldt het voor de meesten van ons, dat we moeite hebben met loslaten. Alleen: wát we moeilijk kunnen loslaten, dat verschilt van mens tot mens.

De één zit heel erg vast aan z'n spullen, en de ander ruimt heel makkelijk op. Je merkt het heel sterk als je kleiner moet gaan wonen. Voor de één is dat verschrikkelijk: niet meer alles mee kunnen nemen naar dat nieuwe huis. En de ander, die denkt: 'Ach, al die spullen die toch maar op zolder stonden... wat heb ik eraan?'

2. Loslaten gaat veel verder dan spullen alleen!

De kunst van het loslaten, daar hebben we het over vandaag. Maar die kunst, die heeft niet alleen te maken met spullen, met bezit, die kunst heeft te maken met het héle leven.

Over loslaten hebben we een paar woorden gelezen waarmee de Here Jezus ons een heel diepe, wijze les leert. Lukas 6: 37: 'Laat los en u zult losgelaten worden.' Het gaat in dat geval niet over spullen, maar het gaat over mensen, en met name over conflicten tussen mensen. Je kunt elkaar in een soort wurggreep houden, een wurggreep van wrok, van bitterheid. Een vete. En een vete, die kan vreten! Die vreet je op, van binnenuit. Je kunt dan wel dénken: 'Nou, die ander bekijkt het maar! Ik heb het hélemaal gehad met die ander!' Maar ondertussen is het in jouw ziel een bron van stress. De wrok woekert door, en onder die wrok zit pijn, verdriet, teleurstelling. En die ander? Hoe stoer die ander ook roept: 'Ik wil geen contact meer!', ook in de ziel van die ander vreet het door. Een vete kan vreten. Je houdt elkaar in een wurggreep. En nu zegt de Here Jezus: 'Laat los, en u zult losgelaten worden!' De Nieuwe Bijbelvertaling vertaalt het met: 'Vergeef, dan zal je vergeven worden.' Dat komt wel in de buurt, maar het staat er niet. Er staat letterlijk: 'Laat los, en je zult losgelaten worden!' Loslaten, dat kan inderdaad zijn: vergeven. Maar het betekent in de eerste plaats: je

wrok loslaten. Je haat loslaten. En ook: je pijn, je gekwettheid, je verwondingen loslaten. Dan zul je eens zien: dan kom je uit de wurggreep van die ander. En inderdaad: dan ontstaat er ruimte voor vergeving. Maar het begint met het leren loslaten.

Toen we nadachten over deze dienst, in de voorbereidingsgroep, kwamen er nog veel meer dingen boven, die we als mensen moeten leren loslaten. De mooie dingen in het leven, wat kun je jezelf daar niet aan vastklampen! Als kind kijk je wekenlang uit naar je verjaardag! En dan komt die dag, en het is groot feest, en 's avonds in bed lig je te huilen. 'Nou heb ik er z'o lang naar uitgekeken, en nu is het weer voorbij!' Zoiets kun je ook hebben aan het eind van een vakantie. Loslaten van mooie tijden, dat valt niet mee. Als je kinderen het huis uit gaan, dan moet je ze loslaten. Als je ouder wordt, moet je dat gevoel van jong-zijn leren loslaten. En als je te maken krijgt met gebreken, is er steeds meer dat je moet loslaten. Niet meer alles zelf kunnen doen. Niet meer zo snel zijn. Geen auto meer kunnen rijden...

Misschien heb je mooie dromen die je gaandeweg moet loslaten. Je had altijd nog een bepaalde opleiding willen doen, maar het komt er niet van. Je had graag een partner gevonden en een gezin gesticht, maar je wordt van lieverlee ouder en je droom lijkt steeds minder realistisch. Loslaten... Niet alleen je dromen moet je soms loslaten, maar ook je falen, je mislukking. Je kunt erin blijven hangen, in je eigen fouten. Zelfs als je weet dat God je heeft vergeven, hoe moeilijk kan het dan zijn om jezelf te vergeven, om je eigen falen los te laten. En misschien is wel het meest moeilijk het loslaten van mensen, mensen die je ontvallen door de dood. Je hebt geen keus, je moet ze loslaten, maar wat is het zwaar...

Als je erover nadent is het een refrein dat je hele leven terugkomt: loslaten. Totdat de dag komt dat je het leven zélf moet loslaten, het leven hier op aarde.

3. Het gaat om je blikrichting

De kunst van het loslaten: hoe leer je die? Hoe kun je dat nou bereiken, dat je op al die verschillende terreinen leert loslaten?

Het grote punt waar het om draait is je blikrichting. Waar kijk je naar? Waar focus je op?

Weet u hoe ze apen vangen, in bepaalde delen van Afrika?

Ze hebben dan een kalebas, met een klein gat erin. De kalebas wordt vastgemaakt aan een boom, en in de kalebas wordt een noot gedaan. En wat gebeurt er nu? Er komt een aap. Die ziet in de kalebas die noot liggen, steekt zijn hand erin en pakt de noot. Maar ja, doordat zijn hand nu een vuist geworden is, kan hij 'm niet meer uit de kalebas krijgen. Het probleem is: die aap focust op die noot: 'Die noot wil ik hebben!' Hij vergeet dat hij zo vast zit en

gevangen zal gaan worden. Hij moet dus oog krijgen voor het bredere plaatje en denken: 'Ik kan beter deze noot loslaten, dan blijf ik vrij en kan ik nog een heleboel andere noten vinden.' Maar zolang die aap zich blijft concentreren op die noot, gaat het mis en kan hij niet loslaten.

We hebben daarnet gelezen uit Hebrëen 12: 1: 'Welnu dan, laten ook wij, nu wij door zo'n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt.' Dus de zonde moeten we afleggen, want die zonde houdt ons in een strik. Maar we moeten ook alle last van ons afleggen. Waarom? Omdat we vooruit moeten! Er is een wedstrijd te lopen: 'En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof.'

Merkt u wat de schrijver hier zegt? Hij zegt: 'Het gaat om je blikrichting! Als je bezig blijft met je zonde, of je concentreert je op je last, op alles wat je meesjouwt in je rugzak, dan kom je niet vooruit! Maar als je kijkt naar Jezus, dan wordt al het andere relatief! Dat wordt allemaal minder belangrijk! Dan kun je die last van je afwerpen!' En hoe deed Jezus het Zelf? Vers 2: 'Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht en zit nu aan de rechterhand van de troon van God.' De Here Jezus moest naar het kruis. Hij moest ontzettend veel loslaten! Zijn veiligheid. Zijn vrienden! Zijn lieve moeder! Zijn lichaam! En uiteindelijk zelfs Zijn hemelse Vader! Hij moest alles loslaten! Maar hoe kon Hij dat? 'Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht en zit nu aan de rechterhand van de troon van God.'

Jezus Zelf keek vooruit! Hij keek verder, óver het lijden heen! Over de dood heen! Jezus zag het Koninkrijk van God, dat komt! Hij wist: 'Door Mijn lijden zal Ik ontelbaar veel mensen redden!' Hijzelf zag Zijn eigen lijden, Zijn eigen loslaten, in een groter perspectief, en dáárom kón Hij het! Loslaten!

4. Houd de Here Jezus scherp in het oog!

En nu zegt de schrijver van de Hebrëenbrief: 'Let scherp op Jezus! Houd Hem in het oog! En leg dan al die last van je af!' Dát is het geheim! Het grotere perspectief! Wij zijn allemaal onderweg. Dit aardse leven is een doorgangshuis. Een tijdelijke woning, een wisselwoning. En wat doe je als je ergens tijdelijk woont, een paar maanden, omdat je wacht op je nieuwe huis. Wat doe je dan? Ga je die tijdelijke woning dan helemaal verbouwen? Ga je je daarin ingraven? Natuurlijk niet! Je blijft los van die woning, want je weet: 'Dit is maar even! Mijn eigen plekje, dat komt nog!'

Hier, in Hebrëen 12, wordt onze blik scherp gesteld. Al die spullen, die we hebben, wat zijn die eigenlijk waard in het licht van de eeuwigheid? Je kunt niets meenemen! Als ik het me goed herinner, is er in de film 'Titanic' een man, die zijn spullen wil gaan ophalen, terwijl het schip aan het zinken is. Daarvoor gaat hij naar zijn hut, diep in het schip. En als kijker denk je: 'O man, wat ben je dom! Dit kost je je leven!' En het kost hem ook zijn leven!

Spullen, geld, luxe... Natuurlijk, we hechten eraan. Maar steeds weer en steeds meer moeten we leren kijken naar Jezus, Jezus die voorop gaat als Leidsman naar het

hemels Koninkrijk. En die spullen, die worden dan relatief. En die conflicten? Wrok? Gekwettheid? Vetes? Is het écht allemaal zo belangrijk? Als je nou later voor God staat en je kijkt terug op je leven hier op aarde, was het dan al die heisa waard? Of was het in feite iets onbenulligs? Als je kijkt naar dat programma, 'Het Familiediner', waarin het gaat om ruzies tussen mensen, hoe vaak gaat het dan niet om een ding van niks? Of bij 'De rijdende rechter'. Je denkt: 'Man, man, waar wind je je over op?' Bij een ander zien we dat vaak haarscherp, maar zien we het ook bij onszelf? En zéker als je dan Jezus voor ogen houdt!

Maar toch... spullen en ruzies, oké, daarvan kun je misschien zeggen dat ze vaak onbenullig zijn. Maar het is héél wat anders als je mensen moet loslaten. Mensen van wie je zóveel houdt. En het is héél wat anders als je zelf voor de poort komt te staan, de poort van de dood. Hoe kun je dit leven loslaten?

5. Je kunt loslaten, omdat er Eén is die bij je blijft, voor eeuwig!

Hebrëen 12 wijst ons op Jezus. Jezus Zelf was Mens, ten volle! En Hij kon het alléén, door verder te kijken. Verder dan de dood. Al moet je alles loslaten, al moet je iederéén loslaten, er is er Eén die je nooit hoeft los te laten: dat is God. De Vader blijft je dragen, de Zoon blijft je steunen, de Heilige Geest blijft je vervullen.

Deze week heb ik veel lopen nadenken over dit thema. En elke keer kwam er een lied bij me boven, een lied dat wordt gezongen aan het einde van de film over Prins Caspian, een verfilming van een sprookjesboek van C.S. Lewis. Het is een sprookje met een boodschap. In die film gaat het over Aslan, een leeuw die staat voor Jezus Christus. Als je

Aslan roept, dan komt Hij. Aan het einde van die film klinkt dan dit lied. En ik moet zeggen: ik vind de tekst vaag, maar één regel trof me heel erg. Dat is in het refrein: 'I'll come back, when you call me, no need to say goodbye.' 'Ik kom terug als je mij roept, je hoeft geen afscheid te nemen.' 'No need to say goodbye'. Als je

van alles afscheid moet nemen, als je alles los moet laten, is er Eén die toch bij je blijft. Dat is Jezus. Van Hem hoeft je geen afscheid te nemen. Als je Hem roept, dan komt Hij. Altijd. Wie Hem in het oog houdt, kán loslaten. Zoals de bomen hun bladeren kunnen loslaten. De wind neemt ze mee. Het is goed dat de bladeren afvallen. Waarom?

Omdat alleen een boom die zijn bladeren heeft losgelaten in de lente weer nieuwe bladeren kan krijgen. Als je hier op aarde kunt loslaten, dan is er straks, bij Jezus, een nieuwe lente. En Hem hoeft je nooit meer los te laten. Hij is er, voor eeuwig.

'No need to say goodbye.'

Amen.

